

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0409U000421

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-02-2009

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бобрусь Сергій Віталійович

2. Bobrus Sergiy Vitaliyovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.16

Назва наукової спеціальності: Екологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 22-01-2009

Спеціальність за освітою: 7.130102

Місце роботи здобувача: Житомирський державний технологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: 10005,, м. Житомир, вул. Чуднівська (Черняхівського), 103

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 14.083.01

Повне найменування юридичної особи: Житомирський національний агроекологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493681

Місцезнаходження: Старий бульвар, 7, м. Житомир, Житомирський р-н., Житомирська обл., 10008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Житомирський національний агроекологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493681

Місцезнаходження: Україна 10008, м. Житомир, бульвар Старий, 7

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.35.25

Тема дисертації:

1. Агроекологічний стан напівгідроморфних ґрунтів Полісся та вдосконалення управління їх родючістю і продуктивністю агроценозів
2. The agroecological conditions of Polissya half-hydromorphic soils, the improvement of their fertility control and agrocenosis productivity

Реферат:

1. Встановлено, що довготривале використання напівгідроморфних ґрунтів Житомирського Полісся в сільськогосподарському виробництві призвело до прогресування різних видів деградаційних процесів, які проявляються у вигляді підвищення кислотності, погіршенні буферних властивостей, зменшення вмісту і запасів гумусу, елементів живлення рослин та ін. Досліджено показники кислотно-основної буферності окремих фракцій гранулометричного складу різних за генезисом напівгідроморфних ґрунтів. Встановлено взаємозалежність між показниками кислотно-основної буферності та деякими іншими показниками (вміст гумусу, лужногідролізованого азоту, обмінного кальцію та магнію, рН(H₂O), рН(KCl) та гідролітична кислотність) агроекологічного стану ґрунту. Доведено доцільність проведення вапнування напівгідроморфних ґрунтів на основі значень показників кислотно-основної буферності. Рекомендовано

застосування компосту багатоцільового призначення та алунітового борошна в якості органічного і мінерального добрива, що також сприяє зниженню кислотності ґрунту. Запропоновано проведення залуження малопродуктивних сільськогосподарських угідь як одного з найбільш енергетично і економічно ефективних заходів підвищення та відновлення родючості напівгідроморфних ґрунтів. Доведена можливість запровадження ланки кормової дев'ятипільної сівозміни з насиченням 4-ма полями люцерни і екологічно обґрунтованою системою удобрення. Для підвищення продуктивності сільськогосподарських культур рекомендовані варіанти систем удобрення з насиченням сівозміни N32 P32 K36 + солома 1,2 т + сидерати 8 т/га; N34 P45 K45 + CaCO₃ 3,0 т/га; гное-торфовий компост і алунітове борошно по 1,5 т/га + CaCO₃ 3,0 т/га..

2. The studies of agroecological conditions of half-hydromorphic soils of the Zhytomyr region Polissya showed that their long-term usage in agricultural production resulted in developing various types of degradation processes which are manifested in raising acidity, decreasing humus content and its supply as well as elements of plant nutrition, etc. The paper investigates the indicators of acid and base buffering of individual fractions of granulometric composition of half-hydromorphic soils which differ by their genesis. It also establishes the interdependence between the indicators of acid and base buffering and some other indicators of agroecological soils conditions (the content of humus, alkaline hydrolyzed nitrogen, exchangeable calcium and magnesium, PH(H₂O), PH(KCl) and hydrolytic acidity. The thesis proves the expediency of carrying out the liming of half-hydromorphic soils based on the values of acid and base buffering indicators. The author recommends the usage of multipurpose application compost and alunite meal as organic and mineral fertilizer which also contributes to the reduction of soil acidity. The paper suggests leaching non-productive farmlands as one of the most efficient and energetically and economically sound measures for the increase and renewal of half-hydromorphic soil fertility. The possibility of introducing the fodder nine-course rotation impregnated with 4 alfalfa fields and with ecologically based fertilizer application system. To raise the productivity of farm crops the author recommends a number of variants of fertilizer application systems with the following impregnation of crop rotation: N32 P32 K36 + straw (1.2 t/ha) + green manure crops (8 t/ha); N34 P45 K45 + CaCO₃ (3.0t/ha); compost of multipurpose application and alunite meal of 1.5 t/ha + CaCO₃ (3.0 t/ha).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Надточій Петро Петрович

2. Nadtochyu Petro Petrovych

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Трускавецький Роман Степанович

2. Трускавецький Роман Степанович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тичина Леонід Костянтинович

2. Тичина Леонід Костянтинович

Кваліфікація: к.с.-г.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Смаглій Олександр Феодосійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Смаглій Олександр Феодосійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.